

Landelijk centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs

Activiteitmail april 2020

Jaargang 17 nr. 2

Voor u ligt de Activiteitmail. De Activiteitmail is een actuele nieuwsbrief van De Activiteit, het Landelijk Centrum voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs. Middels deze nieuwsbrief informeren wij u over mooie activiteiten die zijn geweest, ons actuele aanbod en andere belangrijke zaken om 'bij te blijven'.

De nieuwsbrief wordt gemaild naar scholen/instellingen en is ook te lezen via onze site www.de-activiteit.nl. U kunt de nieuwsbrief ook in uw eigen mailbox ontvangen door een e-mail te sturen naar info@de-activiteit.nl.

In deze Activiteitmail:

- **In de praktijk:**
 - Leerkracht en nascholer werken samen op de vloer: Van lesjes naar spelverhalen
- **De praktijk van ZiL: schoolgericht**
 - Spelend en onderzoekend werken met de aanpak Zin in Lezen
- **Mooie momenten die zijn geweest**
 - Kasper de Kleermaker gaat naar Rotterdam!
- **Wat nog gaat komen: Ons aanbod**
- **Klassenteksten**
- **Zeker bestellen**
- **Lekker lezen**

In de praktijk:

Leerkracht en nascholer werken samen op de vloer: Van lesjes naar spelverhalen

Door: Hermien de Waard

Van lesjes naar spelverhalen

Op de Woltjerschool in Rotterdam krijg ik de kans om d.m.v. coaching op de werkvloer een korte periode mee te doen in de kleutergroepen. Vooraf delen de leerkrachten hun leervragen met mij. Sümeyra stelt de vraag: 'Hoe kan ik ervoor zorgen dat ik tijd en ruimte creëer om met groepjes kinderen te werken, terwijl de andere kinderen zelfstandig aan het werk zijn?'.

Tijdens het eerste bezoek wil Sümeyra een rekenactiviteit met een klein groepje kinderen doen. Het thema is 'herfst' en de kinderen mogen om beurten, door de leerkracht bepaald aantal dopjes (stippen) op een paddenstoel leggen. Een paar kinderen haken al snel af, ze lijken het niet interessant te vinden. Ik pak een paar playmobilpoppetjes en blokjes en vraag aan Sümeyra of ik

iets uit mag proberen. Dat mag, de poppetjes worden kabouters die een paddenstoelenhuis zoeken. Al snel raken de kinderen weer geïnteresseerd. De kabouters mogen wel in hun paddenstoel wonen, maar waar moeten ze gaan slapen? Met wat blokjes bouwt leerling M. een bed voor een kabouter. Maar...de andere kabouters willen ook slapen...hoeveel bedden moeten er nog gebouwd worden?

Bij het nabespreken bekijken we hoe het komt dat de kinderen eerst afhaken en later weer aansluiten. Het komt door: verhaaltjes naspelen, problemen oplossen, het is echt...

We pakken de speltheorie van, Van Oers erbij en verbinden deze aan; van dopjes neerleggen naar genoeg bedden bouwen voor de kabouters. We maken zo het verschil tussen een lesje en een betekenisvolle activiteit. Sümeyra gaat hierover lezen in Basisontwikkeling en oefenen in haar praktijk. Ze wil leren geen losse lesjes in te zetten maar om echte activiteiten te ontwerpen, waar kinderen betekenis aan kunnen geven.

En het lukt! Als ik de volgende keer bij Sümeyra in de groep komt speelt ze samen met de kinderen in de ingerichte supermarkt het spelverhaal van boodschappen doen. De kinderen hebben er plezier in, de klanten komen boodschappen doen, de kassamedewerker rekent af, de vakkenvuller zorgt dat alle producten gesorteerd in de schappen staan.

Toch is het probleem van Sümeyra nog niet helemaal opgelost. Het blijft lastig om een groepje kinderen te begeleiden, de andere kinderen kunnen nog steeds niet zelfstandig werken. We bespreken hoe het zit met, vanzelfsprekend en zelfstandig interessant spel kunnen spelen. Kunnen alle kinderen daaraan meedoen? Als we de ruimte bekijken, zien we dat deze nog te weinig inspireert tot het spelen van interessant spel. Dat heeft vooral te maken met de inrichting. De materialen zijn eenduidig en nodigen niet uit tot het spelen van interessante spelverhalen. In de bouwhoek zijn b.v. alleen blokken te vinden. Het is interessant om te kijken wat voor spel er gespeeld gaat worden als er andere materialen aan de blokken worden toegevoegd. Sümeyra wil dit als werkpunt oppakken.

En Sümeyra boekt resultaat. De laatste keer dat ik op bezoek kom zie ik dat ze in de bouwhoek materialen als boerderijdieren, papier, en boeken heeft toegevoegd. Dat helpt. Samen met de kinderen is ze bezig om stallen voor de dieren te bouwen. De kinderen nemen het verhaal serieus en pakken telkens het boerderijboek erbij om meer te weten te komen. Op een paar andere plekken in de klas spelen de kinderen zelfstandig spel. Aan een tafel verderop zie ik kinderen vol plezier zelfstandig regisserend spel spelen. Met verschillende materialen bouwen ze het spelverhaal van de boerderij op. En bij de zandtafels bakken een paar kinderen met echte bakkersspullen als een kom, garde een heerlijke taart.

Sümeyra kan tevreden zijn. Ze heeft oog gekregen voor betekenisvolle activiteiten i.p.v. het geven van losse lesjes en ziet hoe materialen kinderen helpen om betekenis te kunnen geven aan activiteiten. En dat helpt bij het zelf kunnen doen. Zo komen wij er samen achter hoe een vraag over organisatie eigenlijk over het samen opbouwen van spelverhalen gaat.

Foto's uit de groep van Sümeyra

	<p>Wij werken op de boerderij. Deze bron gebruiken de kinderen om meer te weten over het werken en leven op de boerderij.</p>
	<p>In de bouwhoek worden dieren gesorteerd en gekeken hoe deze dieren samen in een hok kunnen leven. Kinderen maken volop gebruik van toegevoegde materialen. Geel papier wordt op maat geknipt en is het stro waar de dieren op kunnen slapen.</p>
	<p>De kinderen spelen zelfstandig regisserend spel. Er wordt gecommuniceerd over wat ze doen. 'Groen papier, dat is het gras'. 'Oei, er zit een gat in het hek, dat mag niet'.</p>
	<p>Bij de zandtafel wordt een lekkere taart gebakken. Dat kunnen de taartenbakkers zelf. Straks gaan ze in de grote kring hun taart laten zien.</p>

Aanbod

Hermien de Waard laat zien op welke wijze zij samenwerkt met de leerkracht.

We noemen dit ondersteuningsaanbod 'De Klassendienst'.

De nascholer van De Activiteit komt drie keer één uur in de groep van een leerkracht rond een goed geformuleerde vraag. De begeleiding bestaat uit verschillende elementen die in afstemming met de leerkracht worden ingezet:

- De nascholer verkent die situatie/activiteit in de groep rond de vraag van de leerkracht
- Vervolgens stemt zij af met de leerkracht op een vervolgactie. Dat kan zijn voordoen, meedoen, souffleren
- Daarna volgt een nagesprek over de eerste actie(s) en wordt het volgende bezoek gepland
- Weer worden in de groep tijdens het tweede bezoek gezamenlijke activiteiten in de klas uitgevoerd
- Bij de tweede en derde keer in de groep kan ook het filmen van situaties worden ingezet. Alles steeds dienstbaar aan de resultaten die de leerkracht voor zichzelf voor ogen heeft.
- Tot slot wordt in het laatste gesprek een stand van zaken opgemaakt en het traject afgerond.

Wilt u 'Klassendienst' uitgevoerd in uw school of groep, neem dan contact met ons op.

Dit aanbod wordt ingezet bij:

- beginnende OGO leerkrachten
- zij-instromers in school
- herintreders in school
- gevorderde OGO leerkrachten met verdiepingsvragen

De praktijk van Zin in Lezen: schoolgericht

Spelend en onderzoekend werken met de aanpak Zin in Lezen

In de afgelopen jaren is de aanpak 'Zin in Lezen' flink doorontwikkeld op diverse manieren. Gericht op de praktijk en steeds beter vanuit ervaringen en theorie onderbouwd. Op dit moment is het 3 jarige NRO- onderzoek 'Zin in lezen', uitgevoerd door de V.U., in de slotfase.

Deze activiteiten worden door medewerkers van De Activiteit uitgevoerd.

- Cursussen 'Zin in Lezen voor de onderbouw' – specifiek groep 3 – en bovenbouw om individueel aan deel te nemen.
- Een opleiding Trainer Zin in Lezen en een netwerk Trainers Zin in Lezen van gecertificeerde trainers.
- Schoolgerichte trajecten waar de aanpak Zin in Lezen wordt ingevoerd.

Hoe kan zo'n schoolgericht traject eruit zien

Kwaliteitsverbetering van leesonderwijs als een teambreed spelverhaal.

Door: Tonny Bruin

Als team samen werkend en onderzoekend leesonderwijs verbeteren kan! En dat is pas motiverend! Voor kinderen, professionals en nascholers.

Het kan gefaseerd. Rustig opbouwen helpt bij het goed verankeren. Niet hals over kop te werk gaan maar goed kijken naar waar de winst voor kinderen zit. Samen delen. Kijken bij elkaar en meedoen met elkaar.

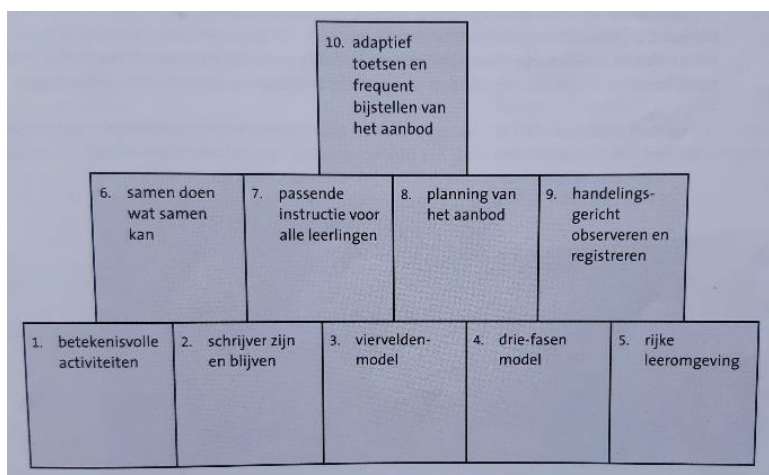
Zo ben ik op diverse scholen in het land aan het werk met de aanpak Zin in Lezen. Geweldig om te ervaren hoe enthousiast en gemotiveerd leerkrachten als team aan de slag gaan als ze deze aanpak zien, horen en ervaren.

In Heerhugowaard op De Familieschool ben ik onder de indruk geraakt van hoe je teambreed kunt bouwen aan leesmotivatie van kinderen vanuit deze aanpak. Zij werken als team aan deze onderwijsinhoud vanuit een gezamenlijke behoefte. Toch doen we dit stap voor stap. Hoe dan? Allereerst wil deze school teambreed de leesmotivatie van kinderen verhogen en meer baggage krijgen om betekenisvolle leesactiviteiten te kunnen ontwerpen. Er is dus een gezamenlijk motief om iets te gaan veranderen. De aanpak Zin in Lezen lijkt een optie.

De directie stelt het team in de gelegenheid om samen met mij de film 'Hebben we al samen gelezen' te bekijken. Een prachtig praktijkverhaal van het leesonderwijs in een groep 3 op De Gelderlandschool in Den Haag.

Vanuit deze film komen we met het gehele team op verhaal rondom de 10 ingrediënten van de aanpak Zin in Lezen. En dat sluit aan bij de behoefte van het team om het leesonderwijs een positieve impuls te geven door de hele school.

We starten het 1ste jaar in de groepen 3. Daar is het knelpunt het grootst! Van spelend en onderzoekend lezen en schrijven in de kleutergroepen naar lezen en schrijven volgens een programma (aanvankelijk leesmethode) werkt voor de kinderen demotiverend. Spel is verdwenen en de motivatie voor leesactiviteiten daalt. Dat moet anders en we gaan aan de slag. De bijeenkomsten zijn gericht op het opbouwen van spelverhalen en daar lezen en schrijven bij laten aansluiten.

Tijdens groepsbezoeken waarin ik de leerkrachten coach doe ik zelf ook mee. Hierdoor kan ik gouden momenten vanuit mijn bijdrage in de klas in de spotlights zetten en de leerkrachten de credits geven door iets onder de aandacht te brengen en hen het idee op te laten pakken. We genieten allemaal. Samen ontdekken we dat wat in het boek 'Lezen en schrijven doe je samen' (Pompert, 2017) beschreven staat tot leven komt. En dat er vele wegen naar Rome leiden. Want de voorbeelden van hoe het kan in de praktijk van De Familieschool vullen de inhoud van het boek aan. Wat een rijkdom! Ik zou niet kunnen zonder de praktijken van scholen.

In februari kijken we samen met het hele team de film 'De volgende bladzijde', het vervolg op de film 'Hebben we al samen gelezen?'. Deze film gaat over het volgen van de ontwikkeling van lezen bij de aanpak Zin in Lezen en hoe je uiteindelijk de overdracht doet naar de volgende collega bij afronding van het schooljaar. En welkome aanvulling om te zien hoe je ook in de volle breedte kunt overdragen aan collega's.

LEZEN EN SCHRIJVEN DOE JE SAMEN

BIJ VRAGEN EN INTERESSES VAN KINDEREN, BIJ THEMA'S EN VERHALEN

COMMUNICATIE EN INTERACTIE VOOROP; KINDEREN ZIJN VOORAL VEEL AAN HET WOORD

VERBINDINGEN MAKEN TUSSEN LEZEN, SCHRIJVEN, VERTELLEN EN VERHALEN SPELEN

JE LEEST EN SCHRIJFT MET EEN DOEL EN DAT IS MEER DAN FOUTLOOS KUNNEN LEZEN EN SCHRIJVEN

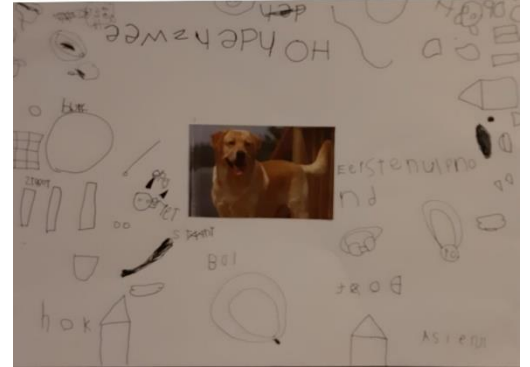
**WE LEREN WOORDEN OMDAT WE ZE NODIG
HEBBEN VOOR ONZE VERHALEN EN DAN
OETEN WE OOK WETEN UIT WELKE LETTERS DIE
WOORDEN BESTAAN**

In mei van dat schooljaar presenteren de leerkrachten van groep 3 hun nieuwe werkwijze aan alle collega's. Dit is niet helemaal nieuw want in de tussenliggende tijd hebben alle collega's bij de leerkrachten van groep 3 in hun groep mee kunnen kijken en mee kunnen doen om de aanpak in de praktijk te ervaren. Er is een geweldig systeem van groepsbezoeken mogelijk gemaakt zodat leerkrachten onderling bij elkaar kunnen kijken. Deze presentatie verheldert nog een keer de werkwijze en is meteen een soort van handboek voor de groepen 3. We blikken terug op de motieven van het team om deze aanpak in te gaan zetten. Iedereen kan meedoen vanuit ervaringen, het zien van de films en het meekijken en doen in de groepen 3. Dit heeft tot gevolg dat we in huidige schooljaar aan de slag zijn gegaan met de groepen 4. Ook weer met bijeenkomsten en groepsbezoeken. In de bijeenkomsten gaat het vooral over de ervaringen in de groep en het boek 'Lezen en schrijven doe je samen' zetten we als bron in. De leerkrachten van groep 3 blijven meedoen met alle bijeenkomsten en helpen vanuit hun kennis en ervaringen de leerkrachten van groep 4. Ook is er nog ruimte voor 'coaching on the job' in de groepen 3 want na een jaar van intensieve begeleiding liggen er bij het borgen van de aanpak ook weer nieuwe vragen.

De leerkrachten van de groepen 1/2 vullen met eigen vragen en kwesties twee bijeenkomsten met aansluitend mogelijkheden voor 'coaching on the job'. Ook hier geniet ik weer. In deze groepen zien we ook het effect van lezen en schrijven verbinden aan spelverhalen. De leerkrachten en kinderen verzamelen kwesties vanuit belangstelling van kinderen en vanuit ontdekkingen in spel. Wat weten we over honden en katten en wat betekent dat voor onze dierenartspraktijk?

De gerichtheid waarmee jonge kinderen met boeken en teksten omgaan groeit. En ze passen direct aansluitend hun ontdekkingen toe in spel.

Door het kijken van de films met het hele team, de groepsbezoeken bij elkaar en de presentaties op teamniveau willen diverse leerkrachten uit de bovenbouwgroepen ook inspiratie opdoen. Zij hebben dit jaar de cursus 'Zin in Lezen in de bovenbouw' gevolgd en zijn alvast gaan experimenteren. Ook hier ontstaan weer mooie praktijken. Met het boek 'Thema's en Taal' (Pompert en Koster, 2017) hebben zij handvatten om aan te sluiten bij de aanpak Zin in Lezen op de onderbouw.

Komend schooljaar ligt de focus op groep 5 tot en met 8. We 'reizen' qua begeleiding mee met de kinderen die ooit in groep 3 zijn gestart. De leerkrachten van de groepen 4 blijven meedoen met de bijeenkomsten om te kunnen blijven borgen. De geïnspireerde leerkrachten van de bovenbouw kunnen hun opgedane kennis uit de cursus delen met collega's en het systeem van kijken bij elkaar in de groepen blijft gehandhaafd. Met presentaties van nieuwe werkwijzen in de diverse groepen zal de aanpak 'Zin in Lezen' teambreed gedeeld blijven en werken we toe naar een doorgaande lijn door de school heen. Komend jaar gaan we ook op het werkgebied van IB verkennen hoe ontwikkeling van kinderen gevolgd wordt. Welke activiteiten vinden vanuit IB werk plaats en hoe past of schuurt dit bij 'Zin in Lezen'? Vanuit deze analyse-activiteiten zal ook het werk van de IB-er een nieuwe impuls krijgen.

Ik heb in ieder geval reuze veel zin in komend schooljaar. Ik zie en ervaar de bevestiging van de aanpak 'Zin in Lezen' in de praktijken van de scholen en eigenlijk ontwikkelen we samen met scholen door. Zo wordt deze aanpak steeds sterker en breder vanuit voorbeelden in de scholen en zien we de aanpak doorgroeien naar de bovenbouw. Ik ben er blij mee! Met dank aan mijn scholen!

Mooie momenten die zijn geweest

Kasper de Kleermaker gaat naar Rotterdam!

In de groepen 3 van basisschool Emmaus lezen de kinderen met veel plezier bij de thema's in de groepen.

In de afgelopen periode zijn thema's als Heksen, Bakker, Uitvinder en Dierenarts aan bod geweest.

Nu de kinderen thuis zijn, werken de leerkrachten zoveel mogelijk door aan de hand van interessante onderwerpen en thema's.

Na de meivakantie wordt het thema 'Kleding'. Alle leerlingen krijgen het prentenboek Kasper de Kleermaker om thuis met hun gezin te kunnen lezen

De leerkrachten lezen het boek online voor en geven allerlei suggesties bij het verhaal, die ouders en kinderen samen kunnen doen. Denk aan:

- zelf een schortje maken voor je pop of knuffel, van restjes stof of van gekleurde plastic tasjes
- teken een kledingstuk en versier met restjes stof of met gekleurd papier of kleurpotloden/stiften
- versier een oud T-shirt met allerlei materialen
- of spel het verhaal van Kasper na met poppen of playmobil
- maak een striptekening van het verhaal van Kasper

Wil je zelf met Kasper aan de slag dan kan dat.

Je kunt twee titels bestellen:

- Kasper en Flip in de werkplaats: <https://www.de-activiteit.nl/winkel/kasper-en-flip-in-de-werkplaats/>
- Kasper de kleermaker: <https://www.de-activiteit.nl/winkel/kasper-de-kleermaker/>

Wat nog gaat komen

Nieuw cursusaanbod bij De Activiteit

Door: Lorien de Koning

Kriebelt het bij jou ook om in het nieuwe jaar weer lekker aan de slag te gaan en iets nieuws op te pakken?! Kijk dan snel op onze site voor het nieuwste aanbod cursussen en trainingen!

Zo start in september onze '**Basiscursus Ontwikkelingsgericht Onderwijs in de Bovenbouw**'. In acht bijeenkomsten leer je onderzoeksactiviteiten te ontwerpen bij de vragen van leerlingen uit je groep. We bouwen deze onderzoeksactiviteiten uit naar echte praktijken waarin leerlingen aan de slag kunnen. Denk aan: de webshop, de kunstuitleen of het organiseren van verkiezingen. In deze cursus gaat het om het ontwerpen en begeleiden van vakoverstijgende onderzoeksactiviteiten. Je stuurt, onderhandelt, coacht en instrueert zonder het leerproces uit de handen van leerlingen te nemen. Wie nieuwsgierig onderzoekt en zelf betekenis kan geven aan kennis en vaardigheden leert meer én beter. Voor precieze data en tijden: <https://www.de-activiteit.nl/cursussen/basiscursus-ontwikkelingsgericht-onderwijs-in-de-bovenbouw/>

Ook in september start onze cursus '**Zin in Lezen in de bovenbouw**'. Deze cursus steekt in op leesmotivatie en leesbegrip. Zin in Lezen houden is voor veel leerlingen en hun leerkrachten een uitdaging. Sommige leerlingen hebben al ervaren dat ze er niet zo goed in zijn of dat de meeste boeken en teksten toch niet gaan over de onderwerpen die hen bezig houdt. In deze cursus kijken wij vanuit interessante thema's en vragen van leerlingen naar lezen. Wij gaan lezen en leesonderwijs verbinden aan wereldoriënterende thema's waar leerlingen 'warm voor lopen'. Leren lezen via de inhoud en niet door een aanbod van allerlei leesstrategieën. We gebruiken het boek 'Thema's en Taal - Koster en Pompert 2017. We gaan aan de slag met een uitgekiend aanbod van lees- en schrijfactiviteiten verbonden aan de inhoudelijke thema's die spelen in de klas. Kijk snel op onze site voor meer informatie: <https://www.de-activiteit.nl/cursussen/cursus-zin-in-lezen-in-de-bovenbouw-groep-5-t-m-8/>

Wellicht ben je in het nieuwe schooljaar wel toe aan een stukje verdieping, kijk dan eens naar de cursus '**Ontwikkelingsgericht Onderwijs in de bovenbouw deel 2**'. In deze cursus gaan we in vijf keer aan de slag om jouw bovenbouwpraktijk te verdiepen. We werken vanuit jouw vragen. Waarin we steeds nadenken over hoe kennis persoonlijk betekenisvol wordt voor leerlingen. Er is zo veel kennis beschikbaar voor onze kinderen, hoe leren we ze filteren? En beoordelen welke informatie geschikt en betrouwbaar is. En welke vaardigheden hebben kinderen nodig? We werken steeds vanuit functionele sociaal-culturele praktijken die opgebouwd worden middels het spelformat van Van Oers. Zodat leerlingen ervaren dat zij allemaal meedoen, ieders bijdrage zinvol is en waar we geen antwoord op hebben, dat onderzoeken we. Kijk voor meer informatie op: <https://www.de-activiteit.nl/cursussen/verdiepingcursus-ontwikkelingsgericht-onderwijs-in-de-bovenbouw/>

Directienetwerk

door: Levineke van der Meer

Het landelijk directienetwerk ontmoet elkaar 3 maal per jaar op één van de deelnemende OGO scholen. De dag starten we altijd met een rondje praktijkverhalen, nieuwe materialen en interessante boeken. Iedereen brengt wat in en er is voor iedereen altijd wel iets interessants tussen. Zo ontstaan direct verhalen over kwesties waar je als directeur in de praktijk tegenaan loopt. Wat doe je met veel nieuwe leraren in het OGO concept, hoe zorg je dat de communicatie onderling goed blijft als het team steeds verandert, hoe ga je zelf om met vragen en onzekerheden en hoe ondersteun je leerkrachten hierbij? Elke directeur kiest bij het rondje door de school een eigen aandachtspunt. Zo hebben we bijvoorbeeld een keer gekeken naar de doorgaande lijn rondom lezen/schrijven. We gebruiken hierbij de Kwaliteitskaarten OGO, de 6 uitgangspunten en praktijkenmerken van Bert van Oers en/of de LGM lijsten. De ervaringen bundelen we in een feedback aan het team. In de middag volgt de inhoudelijke verdieping. Dit jaar hebben we er voor gekozen met elkaar steeds een ander hoofdstuk uit het boek 'Spelen en leren op school' onder redactie van Bert van Oers en Marjolein Dobber te lezen. We starten met een uitwisseling van de ervaringen, dan wordt de theorie waar nodig verdiept/aangevuld met andere bronnen. Vervolgens verbinden we de theorie aan de eigen praktijk, wat doen we al, wat kan er nog meer en wat is mijn rol als directie hierbij. Bij de Bolster in Gilze stond het hoofdstuk over buitenspel centraal. Op het plein is al goed te zien wat er allemaal te spelen valt in de verschillende speelzones. Er ontstaat een levendig gesprek over groen/blauwe schoolpleinen, subsidies, begeleiding van spel door leerkrachten, het plein als klaslokaal en de rol van ouders. Iedere directeur kiest als afsluiting van dit gesprek een speerpunt voor de eigen praktijk. Met deze praktijkverhalen starten we de volgende bijeenkomst. Het netwerk; een plek voor OGO directeuren om elkaar te ontmoeten, in gesprek te gaan, op onderzoek te gaan in de praktijk, jezelf te ontwikkelen en te blijven spelen in jouw rol als directeur!

OGO directies uit alle delen van Nederland – ontmoeten – onderzoeken – ontwikkelen en spelen

Directienetwerk 24 januari 2020

Hoe geef je als OGO directeur leiding aan de ontwikkeling van je school?

9.00 uur – Ontvangst met koffie

1. Interessante ontwikkelingen/vraagstukken
 - Verhalen/**good practices** om te delen vanuit de eigen praktijk
 - Interviewvraagstukken inbrengen

10.30 uur – Pauze

2. Een rondje door de school
 - Met de praktijkenmerken van OGO, de LGM lijst voor startende leerkrachten en de eigen vragen/kwesties
 - Uitwisseling van ervaringen – wat zien we al in de praktijk

11.30 uur – de ABC winkel is open, dus neem wat cash geld mee

- Gezamenlijke reflectie;
- Ondersteuning van startende leerkrachten in het OGO concept – wat hebben ze nodig – wat is de rol van de directie hierbij

12.30 uur – Lunch – hier wordt voor gezorgd

3. Buitenspel – Lezen Hoofdstuk 10 uit Spelen en leren op school
 - Terugblik op het gelezen hoofdstuk
 - Verhaal van de Bolster over buitenspel en inrichten van speelplein
 - Wat valt er allemaal te leren aan buitenspel (nieuwe observatiemodel spelverhalen)

4. Het spel van een startende directeur in het OGO concept

- Inleiding/brochure Leidinggeven in een OGO school
- Praktijkverhaal Karin
- Opzet voor vervolg

15.00 uur – Afsluiting

Ook in het nieuwe cursusjaar gaan de deelnemers weer verder met Levineke.

Wil je aansluiten als directeur, dan kan dat.

Neem contact op met Levineke van der Meer: l.vandermeer@de-activiteit.nl of 06 132 993 81

LET OP!!!! LET OP!!!! LET OP!! → Nieuw thema in 'Klassenteksten':

Van Ridders tot Rechtbank

Een mooi voorbeeld van een voorleesboek in groep 3

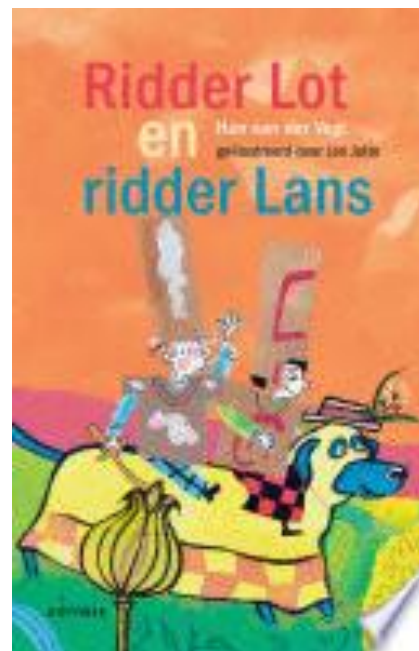
Door: Isabelle Vingerhoets

Ridder Lot en ridder Lans is een rijk geïllustreerd AVI-boek over de grenzeloze fantasie van kinderen.

Hoe word je een ridder? Je moet een harnas hebben, en een paard. En je moet dapper zijn. Want als je niet dapper bent, ben je een ridder van niks. Lot en Lans weten dat. Zus en broer spelen graag riddertje en beleven in hun fantasie de spannendste avonturen. Hun ridderwereld is een bizarre plek vol rare wezens, zoals een raadselachtige reiger en een kwade keeshond. Voor die keeshond moeten ze oppassen, want zijn wraak zal knisperen...

Grappige verhalen voor beginnende lezers.

Han van der Vegt (zelf ook best dapper) schreef eerder al twee goed ontvangen kinderboeken en verschillende dichtbundels voor volwassenen. Dit is zijn eerste boek voor beginnende lezers (AVI E4) – en wat voor een! Drievoudig Gouden Penseel-winnaar Jan Jutte maakte de vrolijke illustraties, waarin hij de wonderlijke wereld van de ridders op fantastische wijze tot leven wekt.

In 'Klassenteksten' is het eerste verhaal uit het boek half opgenomen:

<p>Ridder worden</p> <p>Els en Henk zijn in de woonkamer. Henk zit op de grond. Hij leest een boek over ridders. Els zit aan tafel. Ze maakt een tekening. Henk loopt naar haar toe.</p> <p>'Zus, hoe word je ridder?' vraagt Henk. Els denkt na. 'Je moet een harnas hebben,' zegt ze. 'Je moet een paard hebben. En je moet dapper zijn.'</p> <p>'Ik begin met het harnas,' zegt Henk. Hij pakt een stuk karton. 'Wat ga je doen, Henk?' vraagt Els. 'Ik ga een harnas maken,' zegt Henk. 'Dat kun jij toch nooit?' zegt Els. 'Dat gaat niet zomaar! Maar Henk gaat aan de slag. Hij knipt stukken uit het karton. De stukken verft hij wit. Hij laat ze drogen. Hij plakt ze aan elkaar. Dan trekt hij het harnas aan. Hij slaat op zijn borst. 'Kijk, Els, ik heb een harnas.'</p> <p>>> naar volgende bladzijde ©Klassenteksten / 1</p>	<p>Els zegt niets. Ze staat op uit haar stoel. Ze pakt karton. Ze knipt, vouwt, verft en plakt. Nu heeft ze haar eigen harnas. 'Goed,' zegt Els. 'We hebben een harnas. Maar hoe komen we aan een paard?' Henk kijkt om zich heen. Nergens een paard.....</p> <p>Hoe denk je dat Els en Henk aan een paard komen? Bedenk het eerst zelf. Als je wilt weten hoe het verhaal verder gaat, lees dan in het boek: <i>'Ridder Lot en ridder Lans' van Han van der Vegt</i></p> <p>Bron: Vegt van der, H. (2019) Ridder Lot en ridder Lans ©Klassenteksten / 2</p>
---	---

Het spreekt voor zich.....

De kinderen zijn enthousiast over het thema en al aan het nadenken over de aanpak van de inrichting van het kasteel en welke spelideeën er gespeeld kunnen gaan worden.

De leerkracht introduceert het boek: 'Ridder Lot en ridder Lans'. Ze vertelt kort over het boek, laat de illustratie op de voorkant en enkele illustraties binnenin zien en dan komen al de eerste ideeën waar het verhaal over zou kunnen gaan naar boven. De kinderen zijn enthousiast. De leerkracht belooft het eerste verhaal aan het einde van de dag voor te lezen.

De leerkracht nodigt een paar kinderen uit om samen met haar tijdens de nu volgende speel/werktijd de tekst uit 'Klassenteksten' te lezen. Het groepje wil graag.....

Ze bespreken in de kleine groep het probleem: 'Hoe denk je dat Els en Henk aan een paard komen?' Er worden oplossingen bedacht..... Voordat de leerkracht uiteindelijk het boek voorleest aan de grote groep, vertelt het kleine leesgroepje hun ervaringen.

Eventueel kunnen de kinderen hun eigen oplossingen tekenen en daar teksten bij schrijven.

Klassenteksten is een onmisbare tekstenbank voor leerkrachten die leesactiviteiten aan thema's willen verbinden.

Bij het thema 'Ziek zijn' zijn verschillende teksten te vinden over corona.

Nog geen abonnee van Klassenteksten, bekijk ook deze teksten in de demo-omgeving.

Een abonnement is zijn geld dubbel en dwars waard!

Ga naar: <https://www.klassenteksten.nl/>

Zeker bestellen:

Er zijn momenteel bij De Activiteit twee prachtige uitgaven te bestellen

Bert van Oers - Verhalen over een dwarsdenker (2019)

red. Bea Pompert en Hanneke Verkleij

In deze bundel geven auteurs aan hoe belangrijk het werk van Van Oers is voor hun praktijk. Schooldirecties, leerkrachten, begeleiders en studenten komen aan het woord over hun ervaringen met zijn gedachtengoed. Dorian de Haan opent met een mooi interview met hem.

Het boekje leest ook als een inleiding op zijn werk van de afgelopen 30 jaar en geeft inspiratie voor de verdere ontwikkeling van OGO in ons land.

Deze bundel is gratis te bestellen. De verzendkosten € 4,95 worden in rekening gebracht.

We hebben een naaiatelier: De Stoftovenaars

In groep 7-8 van leerkracht Marjolein ten Cate is er een heus naaiatelier operationeel. Een te gekke scp die het hele jaar door zorgt voor betekenisvolle leeractiviteiten. We hebben er een film over gemaakt en een boekje met teksten van verschillende auteurs die hun licht laten schijnen over 'De Stoftovenaars'.

Inhoud van het boek:

- Het naaiatelier in de praktijk - Marjolein ten Cate
- Leren en jezelf ontwikkelen binnen het naaiatelier - Lorien de Koning
- 'De Stoftovenaars' maken friemelkleden - Bea Pompert
- Onderzoek doet er toe bij 'De Stoftovenaars'- Marjolein Dobber
- Kennis in je handen - Fiona Whelan
- Theorie bij het naaiatelier. Praktijken als leercontext - Bert van Oers

Praktijk en theorie gaan hand in hand in deze uitgave, die voor leerkrachten, studenten en hun docenten en begeleiders een must read is!

In combinatie met de film kunnen pabodocenten een mooi OGO-curriculumonderdeel ontwerpen.

Natuurlijk zijn film en boek ook uitstekend in te zetten in de nascholing.

Deze uitgave is bekostigd door schoolbestuur SURPLUS en gratis te bestellen (in beperkte oplage), er worden alleen verzendkosten (€ 7,50) in rekening gebracht.

Leestips:

In mei is er altijd aandacht voor de 2^e Wereldoorlog en de bevrijding van ons land, dit jaar 75 jaar geleden.

Uit het blad 'Lezen' vier mooie boektitels hierover:

- Verboden te vliegen - Martine Letterie
Voor jonge lezers.
Als de oorlog uitbreekt probeert Fietje haar duiven te redden
- Toen het oorlog was
Voor 10+
Informatief boek bij Gottmer uitgegeven (zie hun website)
- Een aap op de wc. Een dierentuin in oorlogstijd - Joukje Akveld
Voor 10+
Waargebeurd in 'Blijdorp'
- Oorlog in inkt - Annemarie van den Brink en Suzanne Wouda
Voor 10+
Uit het archief van het NIOD dagboekfragmenten van kinderen in oorlogstijd

Verder: De Waanzinnige Podcast – Kinderen in gesprek over hun boeken. Super mooi!
www.dewaanzinnigepodcast.nl

De laatste ZONE is weer een echte aanrader.
Met verschillende artikelen over kwaliteit in de klas, in de school en in het IKC.

Een abonnement op ZONE kost je € 40,- per jaar.

Daarvoor ontvang je vier volle nummers van 32 pagina's met informatie en inspiratie over OGO, spel, onderzoeksactiviteiten, nieuwe ontwikkelingen en theorie en onderzoek.

Neem je eigen abonnement en lees ZONE wanneer jij het wilt!

Sluit af bij: <https://vangorcumtijdschriften.nl/zone/>

Nog een heerlijk boek voor alle leeftijden

Het wildste boek voor buiten - Floortje Zwigman

Gemaakt door en voor natuurliefhebbers! Over eten uit de natuur, natuurfeesten, vogelnesten bouwen, zelf lichaamsproducten maken, speurtochten en nog veel meer. Het wordt mooi weer en dat is heel fijn ook op 15 meter. Zet-um-op daar buiten, met je boek.

Tot slot een mop vanuit huize 'De Koning'. Zoon Teis kon het niet laten!

Jantje Lief met zijn oma
op het pad Jantje zei: mag
ik die boerwop oprapen nee
zege oma. Want allesdat op de
ghond ligt is vies. maar oma
valt op de grond oma vraage
Jantje wil je me helpen? nee
zege Jantje want allesdat op
de ghond ligt is vies.

